

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Rozvoj schopností žiakov v argumentácii na vyučovaní jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra

podpis štatutárneho zástupcu

Rozvoj schopností žiakov v argumentácii na vyučovaní jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Kurikulárna transformácia predmetu slovenský jazyk a literatúra zásadne zmenila jeho východiskovú didaktickú koncepciu (ISCED3). „V obsahovom usporiadaní predmetu sa do popredia dostávajú komunikačné zručnosti. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.“ (**Návrh kurikulárnej transformácie predmetu slovenský jazyk a literatúra**, ŠPU, 2007, str. 49).

Slovenský jazyk a literatúra je povinným maturitným predmetom, žiaci musia absolvovať externú maturitnú skúšku i internú maturitnú skúšku. V Správe o výsledkoch písomnej formy internej časti maturitnej skúšky 2009 sa uvádza: „Pri porovnávaní výberu tém si žiaci najviac vyberajú úvahu, rozprávanie, opis a charakteristiku. Náročné útvary, diskusný príspevok a výklad, vyžadujúce si prehľad, dobrú slovnú zásobu a schopnosť vecne a jasne argumentovať si volí malé percento dobrých žiakov“ (**Správa o výsledkoch písomnej formy internej časti maturitnej skúšky 2009**).

V dokumente Štátnej školskej inšpekcie sa uvádza, že žiaci na gymnáziách sa vedeli vyjadrovať zrozumiteľne a vecne správne, ale pre zapájanie do diskusie mali menej príležitostí. Učitelia SOŠ žiakov v menšej miere zapájali do diskusie, podnecovali k zdôvodňovaniu riešení, čím nerozvíjali ich kritické a analyticko-syntetické myslenie (**Správa o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach v Slovenskej republike v školskom roku 2008/2009**). V závere správy Štátna školská inšpekcia odporučila Metodicko-pedagogickému centru, aby zameralo vzdelávacie aktivity na metódy a formy práce orientované na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, medzi ktoré zaraďujeme aj jazykové a komunikačné kompetencie. Učitelia by mali mať primerané kompetencie, riadiť vyučovací proces tak, aby žiaci boli schopní vyjadriť svoj názor, zdôvodniť svoje stanovisko, vedieť presvedčiť, logicky argumentovať a pod.

Podľa výsledkov medzinárodného merania PISA v roku 2003 aj v roku 2006 dosiahli slovenskí žiaci v čitateľskej gramotnosti výkon, ktorý bol štatisticky významne nižší ako priemer krajín OECD. Priemerný výkon väčšiny krajín dosiahol úroveň 3 čitateľskej gramotnosti. Slovensko, spolu s ďalšími siedmimi krajinami OECD, dosiahlo výkon na úrovni 2 (**PISA 2006. Slovensko. Národná správa, ŠPÚ, 2007**). Z uvedeného vyplýva, že je potrebné a nevyhnutné zlepšiť prípravu žiakov v čitateľskej gramotnosti od základnej úrovne až po najvyššiu piatu úroveň, aby žiaci boli schopní „kriticky zhodnotiť alebo vytvoriť hypotézu za pomoci špecializovaných vedomostí“. Vedieť argumentovať je základom kritického myslenia a racionálneho riešenia problémov v škole i bežnom živote.

Ďalšie dôvody vychádzajú priamo z požiadaviek pedagogickej praxe. Učitelia slovenského jazyka a literatúry všetkých typov škôl sa dožadujú ponuky vzdelávacích programov v rámci kontinuálneho vzdelávania, ktoré svojim obsahom aktualizujú a rozvíjajú zručnosti, ktoré v rámci svojho odborného vzdelávania neboli dostatočne rozvíjané, prípadne im nebola venovaná primeraná pozornosť. Týka sa to najmä učiteľov, ktorí boli pripravovaní na svoju profesiu ešte pred rokom 1989, v období, kedy sa neočakávalo od žiakov (ani dospelých) samostatné myslenie, schopnosť vyjadriť svoj názor, či argumentovať. Súčasná koncepcia vyučovania však do popredia stavia práve tieto celoživotné kompetencie.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná - prezenčná a dištančná

Ciele vzdelávacieho programu**Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:**

Hlavným cieľom programu je rozšírenie a aktualizovanie profesijných kompetencií učiteľa pri riadení vyučovacieho procesu, v ktorom žiaci analyzujú, hodnotia a tvoria argumentačné texty v ústnej i písomnej jazykovej komunikácii.

Špecifické ciele:

1. Aplikovať požiadavky vzdelávacieho štandardu na schopnosť žiakov argumentovať a presvedčať v plánovaní učiva a učebných cieľov tematického celku a vyučovacej hodiny.
2. Vysvetliť podstatu postupov a foriem logického myslenia a techník presvedčania. Aplikovať rôzne druhy argumentov v bežnom živote i školskej praxi.
3. Hodnotiť vybrané útvary jazykových štýlov, ktorých podstatu tvorí argumentačný text, v školskej praxi.
4. Tvoriť a analyzovať žánre jazykových štýlov s ohľadom na využitie rôznych spôsobov argumentácie.

Obsah vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu predstavuje súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností ovládať postupy potrebné pre zabezpečenie výkonu činnosti učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktoré nemohol získať predchádzajúcim vzdelávaním.

Obsah vzdelávacieho programu je rozvrhnutý do 4 tematických celkov.

Časovo-tematický plán vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu je rozvrhnutý do 4 tematických celkov.

1. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
Štandardizované jazykovedné pojmy viažuce sa na oblasť argumentácie a argumentačných textov v cieľových požiadavkách na maturitu jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra.	prezenčná	2
Pojmový aparát oblasti argumentácia a argumentačný text v ŠVP a ŠkVP.	prezenčná	4

2. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
Presvedčanie vo vyučovacom procese i v bežnom živote.	prezenčná	12
Racionálne presvedčanie – formy a postupy logického myslenia. Argumentácia a druhy argumentov.	dištančná	2
Emocionálne presvedčanie.	prezenčná	6

3. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
Kritériá hodnotenia žánrov jazykových štýlov v školskej praxi (výklad, úvaha, diskusný príspevok, prejav).	prezenčná	10

4. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
Argumentácia v žánroch jazykových štýlov.	prezenčná	10
Administratívny štýl – argumentácia v praktických písomnostiach.	dištančná	6

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Náučný štýl – prostriedky súdržnosti náučného štýlu, žánre výkladového slohového postupu – výklad, projekt, odborná práca, prípadová štúdia a pod.		
Publicistický štýl – glosa, stĺpček, komentár, recenzia a pod. Rečnícky štýl – diskusný príspevok, prejav. Umelecký štýl – úvaha.	prezenčná	6
SPOLU		52/8

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

60 hodín (52 hodín prezenčne, 8 hodiny dištančne)

Trvanie vzdelávacieho programu

10 mesiacov

Bližšie určená kategória pedagogických zamestnancov:

učiteľ.

Podkategórie

učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),

učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie,

Kariérové stupne:

samostatný pedagogický zamestnanec

samostatný pedagogický zamestnanec s prvou a druhou atestáciou

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

Spôsob prihlasovania: písomná prihláška, súhlas dotknutej osoby.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Preukázanie príslušnosti k cieľovej skupine: súhlas riaditeľa vyjadrený podpisom.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, predkladá uchádzač spolu s prihláškou dokumenty, umožňujúce overenie príslušnosti k cieľovej skupine. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávania.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Ukončovanie programu je súčasťou kontinuálneho vzdelávania.

Vzdelávací program bude ukončený záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizáčného vzdelávania.

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebavzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- odovzdá vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania,
- prezentuje mieru nadobudnutých kompetencií pred skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

- účasť najmenej 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania
- splnenie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania;

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- úspešné vykonanie záverečnej prezentácie pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizáčného vzdelávania podľa § 39, ods. 3. zákona č.317/2009 Z. z.

Obsah prezentácie:

- návrh vyučovacieho bloku v jazykovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra so zameraním na ciele a úlohy, ktoré rozvíjajú argumentačné zručnosti žiakov
- spätná väzba prezentujúceho účastníka k jednému odučenému tematickému celku

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra, vysokoškolskí učitelia a učitelia s najmenej 6 ročnou praxou v oblasti vzdelávania a aprobáciou slovenský jazyk a literatúra

Garant vzdelávacieho programu:

V čase predkladania vzdelávacieho programu je garantom PaedDr. Jana Tomášková – učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s 2. atestáciou a aprobáciou slovenský jazyk a literatúra, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Predmestská 1613, 010 01 Žilina

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Kancelárske potreby (flipchartové papiere, fixky, papier), učebné zdroje (učebnice, cvičebnice, študijné texty, pracovné listy).

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook a dataprojektor pre lektora

Návrh počtu kreditov

14 kreditov

12 kreditov za účasť na vzdelávaní + 2 kredity za záverečnú prezentáciu pred účastníkmi vzdelávania